

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Tarih Bölümü Bitirme Tezi Yazım Kılavuzu

1. AMAÇ, KAPSAM VE DAYANAK

Bu yazım kılavuzunun amacı mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin hazırlayacakları Bitirme Tezi çalışmalarında uymaları gereken genel düzen ve yazım kurallarını belirtmektir. Bu yazım kuralları Lisans Bitirme Tezi çalışmasını kapsar.

Bayburt Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği esas alınarak hazırlandı.

2. TEZ DÜZENİ

Bitirme Tezleri aşağıdaki düzene göre hazırlanmalıdır.

Dış Kapak

İç Kapak Sayfası

Ön Sayfalar

ÖNSÖZ

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ

KISALTMALAR LİSTESİ

Tez Metni

GİRİŞ

ANA BÖLÜMLER

SONUÇ

YARARLANILAN KAYNAKLAR

EKLER

3. GENEL BİÇİM VE YAZIM PLANI

Tezler bilgisayar ortamında hazırlanır ve çıktıları yazıcılardan alınır.

3.1. Kullanılacak Kâğıt ve Çoğaltma Sistemi

Tez, A4 normunda birinci hamur beyaz kâğıtlara yazılmalıdır. Çoğaltma fotokopi ile yapılır. Tezler özellikleri bozulmadan çoğaltılmalı, kopyalar net ve okunaklı olmalıdır. Çoğaltılan 3 Nüsha bölüm sekreterliğine teslim edilir.

3.2. Yazma Şekli

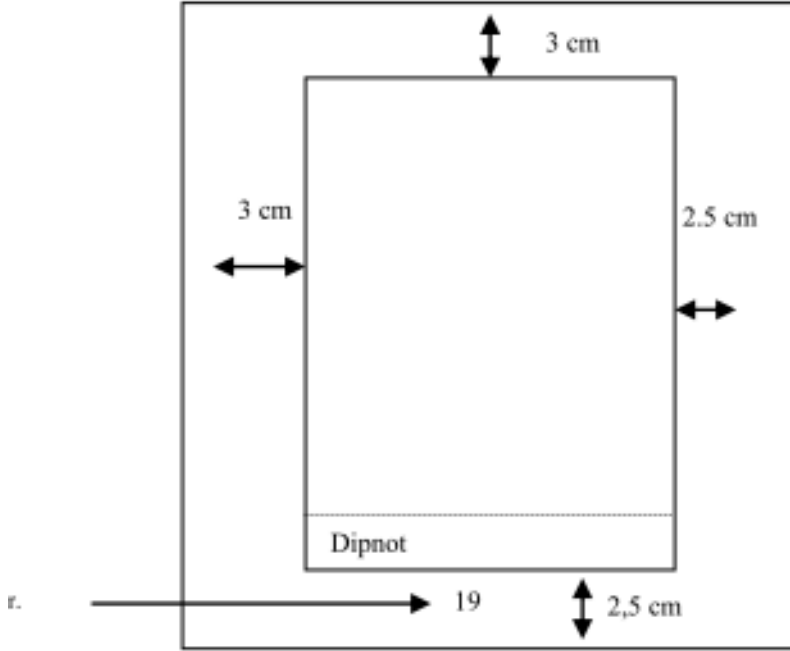
Yazma kâğıdın sadece bir yüzüne yapılmalıdır.

3.2.1. Yazı Karakteri

Tezde **12** yazı boyutunda **Times New Roman** kullanılır. Tezde kullanılan yazı karakteri ve boyutu, tezin bütününde standart bir biçimde uygulanmalıdır. Ancak tablo, grafik ve şekillerdeki yazı boyutu gerekli durumlarda 9 yazı boyutuna kadar küçültülebilir. Tezin içinde özellikle belirtilmesi gereken kısımlarında, istenirse "italik" yazı biçimi kullanılabilir. Bunun dışındaki süslü karakterler kabul edilmez. Virgülden ve noktadan sonra bir karakter boşluk bırakılmalıdır.

3.2.2. Sayfa Düzeni

Tezde, **ilk sayfa (iç kapak)** dışındaki tüm sayfalarda, ilgili sayfanın sol kenarından ve üst kısmından 3 cm, diğer kenarlarından 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Dipnotlar varsa, bu sınırlar içinde kalmalıdır. Tüm ilk sayfalarda yer alacak başlıklar sayfa üst kenarından 5 cm aşağıda başlanır ve devamında 1,5 satır aralık bırakılarak metne geçilir. Tez metni, metin sol ve sağ sınırlarına göre hizalanır. Şekil 1'de ilk sayfa niteliğinde olmayan tez sayfalarının ölçüleri yer almaktadır

Şekil 1: Kenar Boşlukları

3.2.3. Satır Aralıkları ve Düzeni

Tez yazımında paragraf girintisi 1,25 cm, satır aralığı ise 1,5 tam aralık olmalıdır. Kısaltma, tablo ve şekil listeleri, önsöz, özetler, yararlanılan kaynaklar, ekler ve özgeçmiş yine 1,5 aralıklı; dipnotlar ise **tek** aralıklı olarak yazılır. Hem tüm başlıkların ve hem de paragrafların öncesinde ve sonrasında 1,5 tam aralık boşluk bırakılmalıdır. Metnin sonunda yer alacak başlık, en son satırdan en az iki satır daha üste ya da bir sonraki sayfaya yazılmalıdır.

3.2.4. Sayfa Numaralama

Dış kapak **dışında** tezin tüm sayfaları numaralandırılır. Numaralandırma yapılırken iç kapak sayfasından, giriş kısmına kadar büyük Romen rakamları (I,II, ...), diğer kısımlar ise (giriş, ana bölümler, sonuç ve öneriler vb.) ise (1, 2, ...), şeklinde numaralandırılır. Tüm numaralar sayfanın alt orta kısmına yazılır. Numaralandırma Şekil 1'de gösterildiği gibi ortada yapılmalıdır.

3.3. Kapaklar ve Ciltleme

3.3.1. Dış (Karton) Kapak

Tezin savunma ve inceleme amacıyla tesliminde dış kapak **ciltli** olacak ve üzeri EK 1'de gösterildiği şekilde yazılacaktır. Kapaktaki bütün ifadelerin yazımında belirtilen ölçülere uyulmalı; yazar adı hariç tüm ifadeler büyük harf ve 12 puntoyla yazılmalıdır. Tez sırtında ise öğrencinin adı ve soyadı, tezin adı ve yılı yer alır (Bkz. EK I-Dış Kapak).

3.3.2. İç Kapak

İç kapakta, dış kapaktaki bilgilere ilave olarak tez danışmanının unvanı, adı ve soyadına yer verilecektir (Bkz. EK II-İç Kapak).

4. TEZİN YAZIMI VE KISIMLARIN İÇERİĞİ İLE İLGİLİ KURALLAR

4.1. Genel Yazma Kuralları

Tez, kolay anlaşılır bir Türkçe ve yazım kurallarına uygun bir dille yazılmalıdır. Anlatımda, daima üçüncü tekil şahıs kullanılmalı, anlatıma uygun zaman ve pasif yapı cümleler tercih edilmeli; kısa, yalın ve öz cümleler kurulmalı, çok sayıda sıfat ve zarftan kaçınılmalı, kelime tekrarı yapılmamalı ve **bilimsel bir üslup kullanılmalıdır**.

4.2. Ön Sayfalar

Tezin ön kısmı olarak ifade edilen ve sırasıyla “önsöz, içindekiler, tablo ve kısaltmalar listesi”nden oluşan bölümler, sayfanın üst kenarından 5 cm aşağıya ve liste adları sayfanın ortasına gelecek şekilde yazılmalıdır.

4.2.1. Önsöz

Önsözde, tezin konusu ve amacına yönelik genel bilgiler verilir ve devamında tezi destekleyen kurumlara ve yardımcı olan kişilere teşekkür edilir. Önsöz, bir sayfayı geçmemelidir. Önsöz, metnin sonunda; öğrencinin adı ve soyadı (sağa dayalı) ile tarih (ay, yıl biçiminde ve sola dayalı olarak) bilgileri yazılır. (Bkz. EK III-Önsöz).

4.2.2. İçindekiler

Tezin “içindekiler” kısmında bölüm numara ve başlıkları büyük harfle ve diğer başlıklar ise ilk harfi büyük ve koyu olacak şekilde, başlıktan önce ve sonra 1 satır boşluk bırakılarak yazılır. İçindekiler kısmı, tezin türüne göre farklı planda hazırlanabilir. (Bkz. EK IV-İçindekiler Sayfası).

4.3. Metin Kısmı

Metin kısmı giriş, ana bölümler ve sonuçtan oluşur ve sayfa sınırlaması olmadan yazılır.

4.3.1. Giriş Bölümü “Giriş” bölümü, tezin metin kısmının ilk ögesidir ve bölüm numarası verilmez. Bu nedenle, tez metninin sayfaları, “Giriş” bölümünden başlayarak normal rakamlarla numaralandırılır. Ancak ilk sayfanın numarası gizlenir. “Giriş” bölümünde, **önsöz ve özetle yazılanlar tekrar edilmemek üzere**, çalışmada çözümlenmesi amaçlanan bilimsel sorun/sorunsal etraflıca tanımlanmalı; gerekçe belirtilmeli, kullanılan kavramsal çerçeve, yöntem, teknik vb. açıklanmalıdır. Araştırma süresince izlenen yöntem ve araştırmada karşılaşılan sınırlamalarla tezin içeriği özetlenmelidir. Ayrıca tezin bölümlerine yönelik kısa açıklamalar yapılmalıdır.

4.3.2. Ana Bölümler Ana bölümler kısmı, tezin içerisindeki bölümler ve onların alt bölümlerinden oluşan bir plan içerisinde sunulmalıdır. Bölümlerin sayısı, tezin kapsamına göre değişmekle birlikte 6 sayfayı aşmaması önerilir. Gerekliliğine göre ve aşama aşama her bölüm kesimlere, her kesim ayrımlara, her ayırım ayrıntılara ve her ayrıntı da daha alt ayrıntılara ayrılabilir. Bölüm başlıkları, büyük harflerle, 12 punto ve **Bold/Koyu** olarak

yazılmalıdır. Tezi bölümlere ayırmada rakam sistemi kullanılmalı ve her bölüme, bölüm numarası verilmelidir (Birinci Bölüm, İkinci Bölüm vb.).

Araştırmada, bölümler arasında bir dengenin kurulmasına özen gösterilmelidir. Zorunlu olmadıkça, bölümler arası sayfa farkının çok fazla olmaması gerekir. Bu durum hem bölümlerde anlatılan konuların dengeli dağılmasına hem de çalışmanın daha etkin bir şekilde sunulmasına katkı sağlayacaktır. Tezin başlangıcı, devamı ve sonucu arasındaki bütünlüğe dikkat edilmelidir.

Metin kısmının son bölümü, “Sonuç” veya “Sonuç ve Öneriler” başlıklarını taşır. Bu bölümde, girişte açıklanan tezin amacı ve/veya hipotezinden başlayarak tezin yöntemi, tekniği ve sınırlılıkları çerçevesinde tezde ulaşılan çözüm, tezin çeşitli bölümlerinde varılan sonuçlardan da yararlanarak açıklanır.

4.4. Metin Kısmının Numaralandırılması

“Giriş” ve “Sonuç” hariç olmak üzere, bölüm ve alt bölümlerin numaralanmasında, her numaradan sonra, ilgili bölüm ve alt bölümlerin başlığı yazılır. Bunun için aşağıda verilen ondalık sistem kullanılır.

Bölüm ve alt bölümler, normal rakamlarla numaralanır. Bu düzenlemede, bölümler sırasıyla 1,2,3,4 şeklinde numaralandırılırken, alt bölümler ve onların da altındakiler için 1.1., 1.1.1., 1.2., 1.2.1., 1.2.2., 2.1., 2.1.1., 2.1.2. gibi birden çok haneli şekilde verilir. Aşağıda metin kısmının nasıl numaralandırılacağına ilişkin örnek bir içindakiler kısmı yer almaktadır.

4.5.1. Dipnot Verme ve Kaynakça Oluşturma

4.5.1.2. Dipnot Sistemi: Bitirme Çalışması, Annales Histoire Sciences Sociales (Geleneksel Kıta Avrupası) veya İSNAD (Açıklamalar ve örnekler için [tıklayınız](#)) dipnot sistemlerinden biriyle yapılmalıdır. İlk atıfta kaynağın tam künyesi yer alacak şekilde gösterilir. Numaralandırma, bütün araştırma boyunca baştan sona sürecektir biçimde yapılmalıdır. Bir başka ifadeyle, her yeni bölümde numaralandırma yeniden **başlatılmamalıdır**. Bitirme çalışmasını İSNAD esaslı hazırlayanlar [linkte](#) belirtilen esaslara göre hazırlarken Annales Histoire Sciences Sociales atıf sistemine göre hazırlayacak olanlar aşağıdaki kurallara uygun olarak çalışmalarını düzenlemelidirler.

a. Kitap, dergi (sürelî yayın) ve tez isimleri *italik* yazılacaktır.

b. Bir kaynağa ilk kez yapılacak atıfta; yazarın adı ve soyadı ile kaynağa ait tüm künye bilgilerine yer verilirken, ikinci ve sonraki atıflarda bazı özel durumlar (aynı soyadlı birden

fazla yazar olması, bir yazarın birden fazla eserinden yararlanılması vb.) hariç, eserin niteliğine göre sadece yazarın soyadı ve kaynağın (kitap-makale vb.) adının tamamı veya kısaltılması yapılarak ilgili kaynağın sayfa numarası yazılmalıdır.

Örnek Gösterimler

Kitap Gösterimi:

İlk Atıf:

Ahmet Uzun, *Tanzimat ve Sosyal Direnişler*, Eren Yayıncılık, İstanbul 2002, s. 9.

İkinci Atıf:

Uzun, *Tanzimat ve Sosyal*, s. 10.

Makale Gösterimi:

İlk Atıf:

Ali Akyıldız, Türkiye’de Muhtarlık Teşkilâtının Kuruluşu ve Gelişimine Genel Bir Bakış”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, S. 14, İstanbul 2006, s. 13.

İkinci Atıf:

Akyıldız, “Türkiye’de Muhtarlık Teşkilâtının”, s. 14.

c. **Yazar sayısı iki** ise, yazarların adları ve soyadları yazılmalı ve iki yazarın ayrımında aralarına “ve” bağlacı konularak atıf yapılmalıdır. **Yazar sayısı ikiden fazla** ise birinci yazarın adı ve soyadı (ikinci atıfta sadece soyadı) yanına “ve diğerleri” ifadesi eklenerek atıf yapılır. *Bu ifadeler (“ve”, “veya”) kullanılırken kaynağın Türkçe veya herhangi bir yabancı dilde yazılmış olmasının bir önemi yoktur.*

İlk Atıf:

İlhan Tekeli - Sevim İlkin, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Eğitim ve Bilgi Üretim Sisteminin Oluşumu ve Dönüşümü*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999, s. 55.

İkinci Atıf:

Tekeli-İlkin, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Eğitim*, s. 56

d. Aynı yazarın birden fazla eserinden yararlanılmışsa; ikinci ve sonraki atıflarda yazarın soyadı yanında, kaynağın anlaşılır şekilde kısaltılarak veya onun yerine eser adının tamamı yeniden yazılmalıdır.

İlk Atıf:

Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi-I 1300-1600*, çev. Halil Berktaş, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2018, s. 329.

Halil İnalçık, *Tanzimat ve Bulgar Meselesi*, Kronik, İstanbul 2018, s. 50.

İkinci Atıf:

İnalçık, *Ekonomik ve Sosyal Tarihi*, s 57.

İnalçık, *Bulgar Meselesi*, s. 23

e. Eğer yazar bir kurum ise ad ve soyad yerine kurum adı yazılır. İlk atıfta kurum adı yazılırken parantez içinde kurum adının kısa adına da yer verilir ki, ikinci ve sonraki atıflarda bu kısa ad kullanılır.

İlk Atıf:

DPT (Devlet Planlama Teşkilatı), *Türkiye'de Sanayileşme Sorunları*, Ankara, 1984, s. 60

İkinci Atıf:

DPT, *Türkiye'de Sanayileşme*, s.90

f. Yazarı olmayan eser ise, ad ve soyad yerine eser adından başlayarak, diğer tüm detay bilgiler yazılır. İkinci ve sonraki atıflarda ise sadece eser adının ya tamamı ya da bir kısmı ile atıf yapılan sayfa numarasına yer verilir.

İlk Atıf:

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, İstanbul 2000, s. 34.

İkinci Atıf:

Osmanlı Arşivi Rehberi, s. 45,

g. Ansiklopedi maddelerinden yapılan alıntılarının kaynaklarını göstermede süreli yayınlarda izlenen yola uyulur. Ansiklopedinin cilt numarası Romen rakamlarıyla (I, II, III, IV) yazılır. Dipnotlarda ikinci ve sonraki atıflarda da cilt numarası mutlaka yazılmalıdır. İlk kullanımda ansiklopedinin tam ismi yazılır. Sonraki kullanımlarında uygun kısaltması yapılır (Örneğin: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi TDV, İslam Ansiklopedisi İA

şeklinde kısaltılır). Ansiklopedinin hangi maddelerinden yararlanıldıysa kaynakçada sadece bu belirtilir. Bu da süreli yayınlardaki gibi gösterilir.

İlk Atıf:

İsmet Miroğlu, “Bayburt”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (TDV), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, V, İstanbul 1992, s. 225.

İkinci Atıf:

Miroğlu, “Bayburt”, s. 226.

h. Yayınlanmamış Bilimsel Doktora ve Yüksek Lisan Tezleri

İlk Atıf:

Mustafa Uyar, *İlhanlı Devleti'nin Askeri Teşkilatı*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007, s. 250.

İkinci Atıf:

Uyar, *Askeri Teşkilatı*, s. 253.

ı. Gazete Makaleleri ve Haberleri Gazete haberlerine veya makalelerine ait alıntılarının kaynağı gösterilirken süreli yayınlarda izlenen yola uyulur. Makale/haber başlığından sonra gazetenin adı, (günü, ayı, yılı) yazılır sonra sayfa numarası belirtilir. Yazarsız haberlerde gazete adı başa alınır.

İlk Atıf:

Şamil Tayyar, “Başbakana Ne Oldu Böyle”, *Star*, 22 Nisan 2009, s. 3.

İkinci Atıf:

Tayyar, “Başkana Ne Oldu”, s. 4.

i. Kongre ve Sempozyum Bildirileri Yayınlanmış kongre ve sempozyum bildirilerinde süreli yayınlarda izlenen yöntem takip edilir. Yayınlanmamış bildirilerde ise sempozyum yeri ve tarihi verilir.

İlk Atıf:

Yücel Özkaya, “XVIII. Yüzyılda Trabzon'un Genel Durumu”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Birinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri (13-17 Ekim 1986)*, Samsun 1998, s. 133.

İkinci Atıf:

Özkaya, “XVIII. Yüzyılda Trabzon'un Genel Durumu”, s. 135.

BİBLİYOGRAFYA HAZIRLAMA

Tez metninde “Ekler” bölümünden hemen önce yer alması gereken “Yararlanılan Kaynaklar”/“Kaynakça” bölümünde, atıf yapılan kaynaklarla ilgili olarak metin içinde verilen bibliyografik künyeler, ayrıntılı bir şekilde gösterilir. Aşağıda ilk olarak kaynakça hazırlamanın “genel kuralları” daha sonra da her bir kuralla ilgili örnek gösterimlere yer verilmiştir.

4.5.3.1. Genel Kurallar

a. Kullanılan kaynaklar nitelik (tez, kitap, makale, rapor vb.) ayrımı yapılmaksızın yazarların soyadlarına göre alfabetik sıralanmalıdır. Bununla beraber, arşiv malzemesinin ağırlıklı olarak kullanıldığı tezlerde söz konusu malzeme “Arşiv Kaynakları” başlığı altında ilk sırada, geri kalan kaynaklar ise “Diğer Kaynaklar” başlığıyla verilebilir.

b. Tüm yazarların adı ve soyadı – orijinal kaynakta herhangi bir kısaltma yapılmadığı takdirde- “tam olarak” yazılmalıdır.

c. Çalışmanın içeriğinde gösterilmiş tüm kaynak eserler (atıflar) mutlaka “Yararlanılan Kaynaklar” bölümünde yer almalıdır.

d. Aynı yazarın (veya yazarların) birden fazla eserinden yararlanmışsa, ikinci ve sonraki gösterimlerde yazar bilgisi yeniden yazılmaz, onun yerine uzun çizgi konulur. Bu durumda da eserler tarih sırasına göre yazılmalıdır

e. Tüm bilgilerin –bağlaçlar hariç- ilk harfi büyük, diğer harfleri ise küçük olarak yazılmalı, kitap, dergi, tez isimleri italik olarak gösterilmelidir.

f. Yazarı olmayan eserlerde yazar adı kısmına “eserin adı” yazılmalıdır

g.. Kaynakça düz metin biçimde ve iki yana yaslı olarak yazılmalı, tablo yapılmamalı ve her bir kaynağın yazımında ilk satırdan sonraki satırlar 1,25 cm içeriden başlatılmalıdır.

a.Tek Yazarlı Kitap

Turan, Şerafettin, *Türkiye-İtalya İlişkileri*, c. I, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2000.

b.İki Yazarlı Kitap

Tekeli, İlhan – İlkin, Sevim, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim ve Bilgi Üretim Sisteminin Oluşumu ve Dönüşümü*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999.

c. İki'den Fazla Yazarlı Kitap

Turan, Refik ve diğerleri, *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi*, Yargı Yayınevi, Ankara 2009.

d. Kitapta Bölüm

Eldem, Edhem, “İstanbul: İmparatorluk Payitahtından Periferileşmiş Bir Başkente”, *Doğu İle Batı Arasında Osmanlı Kenti*, çev. Sermet Yalçın, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2012, s. 165-247.

e. Editörlü Kitap

Palabıyık, Hamit - Atak, Şermin, “Türkiye’de Mahalle Yönetimi”, *Avrupa Birliği ile Bütünleşme Sürecinde Türkiye’de Yerel Yönetimler*, ed. Bekir Parlak-Hüseyin Özgür, Alfa, Ekim 2002, s. 331-371.

f. Çeviri Kitap

Burnaby, Fred, *At Sirtında Anadolu*, çev. Fatma Taşkent, İletişim, İstanbul 2005.

g. Kurum Yayınları

Türkiye’de Sanayileşme Sorunları, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara 1984.

i. Yazar Adı Olmayan Kitaplar

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, İstanbul, 2000.

Sürelî Yayınların Gösterimi Sürelî yayınların gösterim şekilleri aşağıda çeşitli kriterlere göre ayrı ayrı gösterilmiştir.

a. Tek Yazarlı Makale

Yücel, Yaşar, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Desentralizasyona (Adem-i Merkeziyet) Dair Genel Gözlemler”, *Bellekten*, c. XXXVIII, S. 152, 1974, s. 657-708.

b. İki Yazarlı Makale

Tekeli, İlhan - İlkin, Selim, “Kurtuluş Savaşı'nda Talât Paşa ile Mustafa Kemal'in Mektuplaşmaları”, *Bellekten*, c. XLIV, S. 174, 1980, s. 301-345

Tezler

Öztürk, Temel, *İki Savaş Döneminde Trabzon (1680-1690/1723-1746)*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2004.

Diğer

a. Bildiri

Özkaya, Yücel, “XVIII. Yüzyılda Trabzon’un Genel Durumu”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Birinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri (13-17 Ekim 1986)*, Samsun 1998, s. 133-145.

b. Ansiklopedi Maddesi

Tekindağ, M.C. Şehabettin, “Trabzon”, *İA*, c. XII, S. 1, MEB Yayınevi, İstanbul 1974, s.455-477.

EKLER

Tez metninin “Ekler” bölümünde, metinle ilgili tablolar, formlar, anket soruları, kolay bulunamayacak belgelerin kopyaları, fotoğraf, harita vb. gibi malzemeler bulunur. İlgili malzemeler A4 boyutuna indirgenmeli veya katlanarak bu boyutu aşması engellenmelidir. Ekler, birbirinden ayırt edilmesi gerekecek sayıda ise Arap rakamlarıyla, birbirini izleyecek biçimde numaralanır. Her numaranın karşısına, Ek’in mahiyetini belirten bir başlığın konulması gerekir.

TRANSKRİPSİYON BİTİRME TEZLERİ

Tarih Bölümü bitirme çalışmalarında araştırma konularının yanında transkripsiyon çalışmaları da bitirme çalışması olarak seçilmektedir. Fakat bu çalışmalarda da öğrencilerin dikkat etmesi gereken bazı kurallar söz konusudur. Transkripsiyonu yapılan kaynaklar ise Osmanlı Arşivinden alınan defter ya da belgeler, şer'îye sicilleri, Osmanlıca gazete, kitap veya dergilerdir. Bu kaynakların yapılarını birbirinden farklı olduğu için tez yazımlarında transkripsiyon kısmının dışında bu kaynaklara yönelik bilgilerin verilmesi gerekmektedir. Mesela şer'îye sicilleri söz konusu olduğunda bunların tarihi kaynak olarak kullanımı, siciller hakkında yapılan çalışmalar, sicilin ilgili olduğu yörenin sicilin kapsadığı dönemdeki durumu hakkında bilgiler verilebilir. Ayrıca değerlendirme ve sonuç bölümünde seçilen kayıtların verdiği bilgilerin konulara göre bir dağılımı yapılabilir. Arşivlerden elde edilen defterlerde de benzer bir yol izlenebilir. Osmanlı Türkçesi ile yazılan kitaplardan yapılan transkripsiyonlar hakkında ise eserin yazarı, konusu ve eserin yazıldığı dönem hakkında bir değerlendirme yapılabilir. Gazetelerde ise transkripsiyonu yapılan gazetenin yayınlandığı dönemdeki basını hakkında, bu basın içinde incelenilen gazetenin yeri, varsa gazetenin siyasi temayülü vb. konular değerlendirilebilir. Fakat genel olarak baktığımızda tüm bu eserler giriş, transkripsiyon, değerlendirme ve sonuç ve eklerden oluşan bir formatta hazırlanır: Bu konuda ekler kısmına bakınız.

Ek I: Örnek Dış Kapak:

**T.C.
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
Tarih Bölümü**

BAŞLIK

BİTİRME ÇALIŞMASI

Hazırlayanın Adı Soyadı

Ay Yıl

BAYBURT

Ek II: Örnek İç Kapak

T.C.
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
Tarih Bölümü

BAŞLIK

BİTİRME ÇALIŞMASI

DANIŞMAN :

(Danışman Unvan Adı Soyadı)

HAZIRLAYAN :

(Öğrenci Adı Soyadı)

Ay Yıl

BAYBURT

Ek III: Örnek Önsöz:

Önsöz

Bu tez çalışması Karadeniz Teknik Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde yapılmıştır.

XIX. Yüzyıl Osmanlı Devleti için her bakımdan oldukça önemli bir dönemdir. Devletin uzun süredir gerçekleştirmek istediği reformları gerçekleştirdiği, siyasi, askeri, ekonomik ve sosyal alanlarda önemli değişimlerin yaşandığı bu yüzyıl, Osmanlı şehirleri için de yeni bir dönemi başlatmakta, bu süreç Trabzon gibi devletin önemli şehirlerinde daha da belirgin bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada 1808-1878 yılları arasında Trabzon'a gelen Batılı seyyahların izlenimleri doğrultusunda kentin sosyal, ekonomik ve siyasi yapısının nasıl olduğu, bu yapıda ne gibi değişimlerin olduğunu incelenmeye ve bu şekilde önemli bir liman kenti olan Trabzon'un bu yüzyıl içerisinde Batılı seyyahlar tarafından nasıl değerlendirildiği tespit edilmeye çalışılmıştır. Oryantalizm denilen fikri akımın etkili olduğu bir dönemi incelemeyi hedef alan bu çalışma bir bakıma Batı'nın Doğu'yu nasıl algıladığına da ışık tutacaktır. Çalışmanın dar bir alanı ve dönemi kapsamasına rağmen elde ulaşılabilecek sonuçlar, bazı noktalardan aynı süreci yaşayan Osmanlı Devleti'nun diğer önemli şehirleri için de geçerli bulgular olacaktır.

Araştırma süresi boyunca, tez konusunun seçiminden çalışmanın bitirilme aşamasına kadar bana her konuda yardımcı olan ve tavsiyeleri ile bana yön gösteren sayın hocam Prof. Dr. Ali Sevim'e ve bölümümüzün diğer öğretim üyelerine teşekkür ederim. Tez çalışmam boyunca desteğini esirgemeyen eşime ve aileme ayrıca minnettarım. Seyahatname kitaplarının temininde yardımlarını gördüğüm Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi ve Bilkent Üniversitesi Halil İnalcık Koleksiyonu çalışanlarına da teşekkür ederim.

Bayburt, Mayıs 2020

Adı SOYADI

Ek IV: Örnek İçindekiler Sayfası

Hadiye Yılmaz, *Arşiv Belgeleri Işığında Pontus Meselesi*, İstanbul 2008.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	I
KISALTMALAR.....	III
ÖZET.....	V
ÖNSÖZ.....	VI

GİRİŞ

1. Anadolu’da Türk Varlığı.....	1
2. Doğu Karadeniz Bölgesi’nin Yerleşim Tarihi.....	2
3. Demografik Yapı.....	11

BİRİNCİ BÖLÜM

1. PONTUS MESELESİ’NİN ORTAYA ÇIKIŞI

1.1. Anadolu’nun Paylaşım Planları ve Şark Meselesi.....	18
1.2. Yunanlıların Bağımsız Oluşu ve Megali İdea.....	23

İKİNCİ BÖLÜM

2. PONTUSÇU FAALİYETLER

2.1. İlk Faaliyetler: “Pontusçuluk” Fikrinin Oluşması ve Çetelerin Kurulması....	30
2.2. Milli Mücadele Dönemi’nde Pontusçuluk.....	39
2.2.1. Avrupalı devletlerin Pontus Meselesi’ne yaklaşımı.....	39
2.2.1.1. İngiltere, Fransa ve Amerika.....	39
2.2.1.2. Yunanistan.....	49
2.2.2. Fener Patrikhanesi, metropolithaneler ve Anadolu dışında Pontusçu faaliyetler	60
2.2.3. Rum çetelerinin faaliyetleri	66

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. PONTUSÇU FAALİYETLERE KARŞI ALINAN TEDBİRLER

3.1. Mütareke'den Merkez Ordusu'nun Kuruluşuna Kadar.....	74
3.2. Merkez Ordusu'nun Faaliyetleri.....	78
3.2.1. Merkez Ordusu'nun kuruluşu ve konuşlanışı.....	78
3.2.2. İlk tedbirler ve Rum tehciri.....	81
3.2.3. 1921 yılı tenkil harekâtı.....	86
3.2.3.1. Topal Osman ve Giresun Alayı.....	87
3.3. Pontus Meselesi'nin Sonu.....	90
3.3.1. 1922 Tenkil Harekâtı.....	90
3.3.2. Pontusçuların yargılanmaları.....	97
3.3.3. Mübadele.....	99
SONUÇ.....	101

KAYNAKÇA

EKLER

Ek V:

Örnek İçindekiler Sayfası(Transkripsiyon Bitirme Çalışmaları İçin)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	IV
İÇİNDEKİLER	1-3
GİRİŞ (Eser ve yazar hakkında bilgiler verilmelidir.).....	4-24
DEĞERLENDİRME(Eserin muhtevası, varsa başlıkları ve sayfa aralığı hakkında bilgi verilmelidir).....	24-34
KAYNAKÇA	34-39
TRANSKRİPSİYON	34-101
EKLER.....	102-130

Bayburt Üniversitesi

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümü

Bitirme Tezi Değerlendirme Esasları

1. Öğrencilerin, Bitirme Tezini (Bitirme Çalışması) “Tarih Bölümü Bitirme Tezi Kılavuzuna” göre hazırlamaları esastır.
 2. Bitirme Tezinin **intihal** değerlendirmesi en fazla %30 benzerlik olması durumunda tez değerlendirmeye alınır.
 3. Bitirme Tezi iki dönem üzerinden toplam dört aşamada (Güz Vize-Final ve Bahar Vize-Final) değerlendirilir.
 4. Öğrenciler her aşamada sırasıyla tezin 1/4, 2/4, 3/4 ve 4/4'ünü teslim eder. İki dönemden de geçer not alan öğrenciler tezi tamamlamış olur.
 5. Bitirme Tezi aşağıdaki ölçüğe göre değerlendirilir.
- A) Dış Tenkit:** Dış tenkitin, puanlanmasında “**Yazım Kılavuzu**” esastır. Puanlama, Tez Değerlendirme Ölçeğine göre yapılır.

Tablo 1: Dış Tenkit Değerlendirme Ölçeği

Dış Değerlendirme/Puanlama	1. Düzey	2. Düzey	3. Düzey	4. Düzey	5. Düzey	Puan
Ön Sayfalar (dış ve iç kapak, önsöz, içindekiler, tablo ve kısaltma listeleri)	1	2	3	4	5	
Yazım Şekli (Sayfa kenar boşlukları, yazı karakteri ve boyutu, sayfa ve başlık numaraları, paragraf ve satır aralıkları, paragraf girintileri)	1	2	3	4	5	
Dipnotlar (Annales Histoire Sciences Sociales [Geleneksel Kıta Avrupası]),	2	4	6	8	10	
Kaynakça (Annales Histoire Sciences Sociales [Geleneksel Kıta Avrupası])	2	4	6	8	10	
	TOPLAM					

B) İç Tenkit: İç tenkitte, çalışmanın niteliği değerlendirilir. Puanlama, Tez Değerlendirme Ölçeğine göre yapılır.

Tablo 2: İç Tenkit Değerlendirme Ölçeği

İç Değerlendirme/Puanlama	1. Düzey	2. Düzey	3. Düzey	4. Düzey	5. Düzey	Puan
Amaç ve Araştırma Sorunları	2	4	6	8	10	
Kapsam ve Sınırlılıklar	2	4	6	8	10	
Yöntem ve Teknik	2	4	6	8	10	
Literatür	2	4	6	8	10	
Kurgu	2	4	6	8	10	
Tartışma ve Değerlendirme	2	4	6	8	10	
Sonuç ve Öneriler	2	4	6	8	10	
	TOPLAM					